

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. BALANDŽIO 1 D. NUTARIMO NR. 325 „DĖL VALSTYBĖS IŠ DALIES KOMPENSUOJAMŲ BŪSTO KREDITŲ TEIKIMO IR SUBSIDIJŲ VALSTYBĖS IŠ DALIES KOMPENSUOJAMŲ BŪSTO KREDITŲ DALIAI APMOKĖTI TEIKIMO TVARKOS APRAŠO IR BANKŲ AR KITŲ KREDITO ĮSTAIGŲ ATRANKOS VALSTYBĖS IŠ DALIES KOMPENSUOJAMIEMS BŪSTO KREDITAMS TEIKTI TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2001 M. BALANDŽIO 25 D. NUTARIMO NR. 472 „DĖL SAVIVALDYBĖS BŪSTO, SOCIALINIO BŪSTO NUOMOS MOKESČIŲ IR BŪSTO NUOMOS AR IŠPERKAMOSIOS BŪSTO NUOMOS MOKESČIŲ DALIES KOMPENSACIJOS DYDŽIO APSKAIČIAVIMO METODIKOS IR BAZINIO BŪSTO NUOMOS AR IŠPERKAMOSIOS BŪSTO NUOMOS MOKESČIŲ DALIES KOMPENSACIJOS DYDŽIO PERSKAIČIAVIMO KOEFICIENTO PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO“ PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. VASARIO 18 D. NUTARIMO NR. 177 „DĖL SOCIALINIO BŪSTO NUOMOS SUTARTIES PAVYZDINĖS FORMOS PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS“ PROJEKTO (TOLIAU VISI KARTU – PROJEKTAI)
(TAP NR. 19-1334, 19-1333, 19-1332) (TAIS NR. 19-8279(2), 19-8280(2), 19-8282(2))**

2019-08-14 Nr.NV-2373

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į Projekto preambulėje nurodytus jo priėmimo įstatyminius priėmimo pagrindus – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 12 straipsnio 1 dalį, nustatančią, kad *valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo ir subsidijų valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti teikimo tvarką nustato Vyriausybė*, Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo 9 straipsnio 2 dalį, nustatančią, kad *sutartyje dėl būsto kredito pirmajam būstui įsigyti teikimo (subsidijų finansavimo) tvarkos turi būti nustatytas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ar jos įgaliotos institucijos įsipareigojimas, iki kredito gavėjams suteikiama šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyto dydžio subsidija, bet ne trumpiau kaip 10 metų nuo nuosavybės teisės į įsigytą būstą įgijimo dienos, kredito davėjui mokėti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą užmokestį už sutartyje dėl būsto kredito pirmajam būstui įsigyti teikimo (subsidijų finansavimo) tvarkos nustatytų įsipareigojimų vykdymą. Šis užmokestis kredito davėjui negali būti mokamas ilgiau kaip iki kreditavimo sutarties įvykdymo arba kreditavimo sutarties pasibaigimo kitu būdu dienos, pažymėtina, kad Projekto 2.1 ir 2.2*

papunkčiuose daromi pakeitimai neišplaukia (tiesiogiai negyvendina) iš Projekto preambulėje nurodytų jo priėmimo įstatyminių pagrindų.

Atkreiptinas dėmesys, kad „Konstitucinis Teismas, aiškindamas konstitucinį teisinės valstybės principą, savo aktuose ne kartą yra konstatavęs, kad <...> poįstatyminiai teisės aktai negali prieštarauti įstatymams, konstituciniams įstatymams ir Konstitucijai; poįstatyminiai teisės aktai turi būti priimami remiantis įstatymais; poįstatyminis teisės aktas yra įstatymo normų taikymo aktas nepriklausomai nuo to, ar tas aktas yra vienkartinio (*ad hoc*) taikymo, ar nuolatinio galiojimo (Konstitucinio Teismo *inter alia* 2003 m. gruodžio 30 d., 2004 m. kovo 5 d., 2004 m. gruodžio 13 d., 2005 m. vasario 7 d., 2007 m. gegužės 5 d., 2007 m. rugpjūčio 13 d., 2007 m. rugsėjo 6 d., 2009 m. balandžio 29 d., 2009 m. spalio 8 d. nutarimai); žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytuoju aukštesnės galios teisės aktuose (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d., 2005 m. sausio 19 d. nutarimai, 2005 m. rugsėjo 20 d. sprendimas, 2006 m. kovo 28 d., 2006 m. gegužės 31 d., 2007 m. lapkričio 29 d. nutarimai).“ (Konstitucinio Teismo 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimas).

Atsižvelgiant į tai, Projektų rengėjas turėtų įvertinti ir pagrįsti, ar daromi pakeitimai (papildymai) yra pagrįsti (turi įstatyminį pagrindą), priešingu atveju siūlytina jų atsisakyti. Pažymėtina, kad Projektų teikime Projektų rengėjas nenurodė, kodėl yra daromi Projekto nurodytų papunkčių pakeitimai ir kokias įstatymines nuostatas jie įgyvendina, todėl siūlytina teikimą papildyti arba, kaip buvo minėta, nurodytų pakeitimų ir papildymų atsisakyti.

2. Vertinant projekto 2.3 papunktį, kuriame nustatyta, kad *Apraše nurodyti kreditai ir subsidijos teikiami ir jų apskaita tvarkoma naudojantis Socialinės paramos šeimai informacinė sistema*, abejotina, ar nurodyta formuluotė dera su Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta nuostata, nustatančia, kad duomenis apie paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti savivaldybių administracijos tvarko Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje. Pažymėtina, kad pagal Projekto 2.3 papunkčio formuluotę išeitų, jog kreditai ir subsidijos bus teikiami per nurodytą sistemą, nors to nenumato Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas. Siūlytina suvienodinti teisinį reguliavimą (nurodant, kad kalbama apie duomenų (informacijos) gavimą, o ne sandorių ar kitų veiksmų atlikimą nurodytoje sistemoje).

3. Projekto 2 punktas tikslintinas juridinės technikos aspektu: pirma, siūlytina atsisakyti teisinės pridėtinės vertės nesudarančių žodžių „nustatyti, kad“, antra, Projekto 2.3 papunkčio įsigaliojimas turėtų būti rašomas atskiru punktu, prieš tai nurodžius, jog šis nutarimas, išskyrus šio nutarimo 2.3 papunktis įsigalioja 2019 m. rugsėjo 1d., trečia, Projektų rengėjas turėtų pagrįsti Projekto 2.3 papunkčio siūlomą įsigaliojimo datą.

4. Svarstytina, ar Projektu tvirtinamo Valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo ir subsidijų valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti teikimo tvarkos

aprašo (toliau – Aprašas) 8 punkte neturėtų būti tiksliai – kaip Statybos įstatyme įvardijamas dokumentas – statybą leidžiantis dokumentas.

5. Projektu tvirtinamo Aprašo 12 punktas tikslintinas – duodant nuorodą į Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 13 straipsnio 3 dalį (nekartojant įstatyminių nuostatų Projekte).

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Eglė Izokaitytė